

Kageboden – om penge

Formål

I en tid, hvor betaling som regel foregår digitalt med et swipe på telefonen, kan det være svært for børn og unge at få erfaring med og forståelse for, hvad en vare er værd. Da man ikke længere bruger kontanter så ofte, ser de måske sjældent penge, og det kan være svært at opbygge sunde økonomiske vaner.

Formålet med forløbet *Kageboden – om penge* er at styrke elevernes bevidsthed om penge, priser og økonomi i hverdagen. Gennem legende og konkrete aktiviteter lærer eleverne de danske mønter og pengesedler at kende og arbejder med, hvordan penge bruges i praksis. Forløbet kombinerer træningsopgaver, hvor eleverne matcher prisskilte med problemløsende opgaver, der inviterer til samtaler om indkøb, behov og økonomiske valg. Eleverne skal fx overveje, hvad man skal tage højde for, når man skriver en indkøbsseddel, og gætte på dagligvarepriser for at udvikle en forståelse for værdi og prioritering.

Forberedelse og materialer

- Bankoplader til prisbanko
- Prisskilte, hvorpå du har skrevet den rette pris
- Evt. varer/ting, eller billeder af varer/ting, der varierer i pris og størrelse
- Papir og tuscher/farveblyanter
- Find et udflugtsmål, og arranger en fiktiv udflugt. Undersøg priser på aktiviteter, transport, entré og forplejning. Forbered fx en lille præsentation af udflugten med billeder og måske små videoklip fra hjemmesider m.m.

Forløb

- Kageboden – om penge (Presentation)
- Pengememory (Memory)
- Hvad er mest værd? (Memory)
- Supermarkedet (Globetrotter)
- Quiz med priser (Junglespillet)
- Tal om penge (Spint)

Begynd med at spille spillet *Kageboden – om penge*. Tanken er, at eleverne skiftes til at træde på elementerne. Tal sammen om, hvad I ser på elementerne, og hjælp hinanden med at svare på spørgsmålene. Tag evt. slidesene i etaper, og lad eleverne arbejde med spørgsmålene, før I vender tilbage til gulvet og taler om løsningsmuligheder. Der findes forslag til, hvordan opgaverne kan løses, under overskriften "Løsningsforslag".

Følg os på

I kan vælge at arbejde med resten af spillene i playlisten sammen eller i mindre grupper. I næste afsnit kan I se forslag til andre aktiviteter, som I kan arbejde med inden for samme emne – sammen som klasse eller i mindre grupper.

Forslag til andre aktiviteter

Prisbanko

Brug bankopladerne nederst i denne lærerguide. Eleverne arbejder sammen i mindre grupper a to-tre elever. Hver gruppe skal bruge en bankoplate og et sæt prisskilte. Noter på forhånd prisen på hver vare på bankoplader og prisskilte, og sørg for at udfylde et separat sæt prisskilte, som du kan blande og trække fra.

Forklar eleverne, at de skal matche de priser, du råber op, med de varer, der er på deres bankoplader. Når de tror, at de har en fuld række, skal de sige "banko" eller række hånden op, og så kan I sammen tjekke, om prisen matcher varen. Fortsæt herefter med at spille efter to rækker og til sidst en fuld plade.

Prisrækkefølge

Lad eleverne sætte varer i rækkefølge efter pris. Du kan enten bruge bankopladerne og klippe hver enkelt ting ud, eller du kan medbringe konkrete varer/ting eller billeder af dem.

Eleverne arbejder sammen i mindre grupper a to-tre elever.

Bed eleverne om at sætte billeder eller ting i rækkefølge, sådan at den billigste ting ligger først, og den dyreste ligger sidst. Fortæl eleverne, hvor lang tid de har til opgaven. Når tiden er gået, kan grupperne gå sammen to og to og i fem minutter kigge på hinandens rækkefølger. Bed dem vurdere, hvor de er ens, og hvor de er forskellige, og lad dem tale sammen om, hvilke priser de tror, tingene har.

Lav evt. en fælles opsamling i klassen.

Sæt pris på udflugten

Eleverne skal vurdere prisen på elementer i en udflugt (transport, entré, forplejning osv.). Lad dem bruge papir og tuscher/farveblyanter (gerne tykke tuscher og kraftige farver, der er nemme at se på afstand). Del evt. klassen op i mindre grupper a to-tre elever.

Fortæl klassen, at I nu skal lade, som om I skal på udflugt, fx til et sted i lokalområdet, som eleverne kender. Bed dem gætte på, hvad udflugten vil koste. De skal prøve at ramme så tæt på den rigtige pris som muligt – vi kan kalde det "et kvalificeret bud", eller at de "guestimerer". De skal til at begynde med vurdere hver del af udflugten for sig. Først skal de vurdere, hvad det koster at komme ud til udflugtsmålet, bagefter, hvad entréen koster, osv. Hvis klassen motiveres af

Følg os på

konkurrenceelementet, kan du gøre aktiviteten til en konkurrence, hvor den gruppe, der kommer tættest på den faktiske pris for udflugten, vinder.

Det kan være en god idé at have forberedt billeder og små videoklip for at gøre opgaven mere konkret for eleverne.

Begynd fx med transporten. Måske skal eleverne med en bestemt bus og stå af på et bestemt stoppested. Vis dem ruten, og fortæl, hvor mange zoner I skal køre. Bed eleverne om at summe i et par minutter i hver deres gruppe. Når tiden er gået, skal de skrive en pris på transporten pr. elev. Bed dem holde deres papirer op samtidig og vise prisen. Måske har eleverne nogenlunde den samme pris, fordi de ved, hvad det koster at køre med bus. Nogle elever har måske skudt ved siden af. Vent med at give eleverne de rigtige priser til sidst.

Fortsæt med næste del af udflugten, fx entrébilletter. Osv.

Afslut aktiviteten med at vise eleverne de faktiske priser, og tal med dem om deres vurderinger og om, hvor tæt de har været på de faktiske priser. Kår evt. en vinder.

Du kan vælge at arbejde videre med opgaven og bede eleverne om at finde ud af, hvor meget det ville koste, hvis hele klassen skulle af sted.

Hvis der er mulighed for det, kan I evt. tage af sted på denne udflugt.

Følg os på

Løsningsforslag

Kageboden – om penge

Følgende er forslag til svar og overvejelser.

Mønter og sedler

Danske mønter:

- 50-øre
- Enkrone
- Tokrone
- Femkrone
- Tikrone
- Tyvekrone

Danske sedler:

- 50-kroneseddel
- 100-kroneseddel
- 200-kroneseddel
- 500-kroneseddel

Hvor mange penge har de?

Man kan tælle pengene op på flere måder. Man kan fx samle alle sedlerne i en bunke. Der er 150 kr. Så kan man tage to tyvekroner og en tikrone og lægge dem oven på sedlerne. Så har man 200 kr.

Bagefter kan man fx samle de resterende tyvekroner, dvs. fem. Det giver 100 kr. På samme måde kan man samle mønterne og fx tælle op til 100, 50 eller 10, fordi det så vil være nemmere at regne med.

Når alle mønter er talt sammen, får man 435 kr.

Hvor mange penge skal de bruge?

Nogen vil måske synes, at man skal starte med at finde ud af, hvor meget det koster at bage en kage. Andre vil sige, at de synes, at man skal bruge halvdelen og gemme halvdelen. Det kan også være en mulighed at tage udgangspunkt i, hvor mange penge man som minimum vil have med på ferie. Måske vil nogle argumentere for at dele pengene op i tre dele: kage, ferie og opsparing.

Pointen i dette spørgsmål er at bevidstgøre eleverne om konceptet "at spare op", og at man kan gemme en andel af et beløb til et andet formål.

Følg os på

Hvad skal de købe?

Bed eleverne tænke over, hvad man skal huske, når man skriver en indkøbsseddel. Fx:

- Har vi nogle af ingredienserne allerede, fx bagepulver og kakao?
- Kan vi nøjes med én pose mel, eller skal vi bruge to? Hvor meget mel er der i en pose?
- Hvor mange æg skal vi bruge i alt?
- Skal vi bruge andet end ingredienserne til kagen? Fx servietter.

Bed dem tænke over betalingsformer, fx kontanter eller mobilepay.

- Måske betaler nogle kunder med kontanter, så skal man huske at have lidt byttepenge.

Hvad skal kagerne koste?

- Lad eleverne tænke over, hvor store kagestykkerne skal være, og hvordan det hænger sammen med indtjeningen.
- Lad dem lave overslag og komme med realistiske gæt.
- Få dem til at vurdere sammenhængen mellem pris og kage.

Børnene har brugt 172 kr. på ingredienser. Man kan runde op til 200 kr. Man kan argumentere for at kagerne tilsammen skal koste det samme, og at man har brugt ca. 100 kr. på hver kage. Hvis man skærer hver kage i 20 stykker, skal hvert stykke kage koste 5 kr. Man kan foreslå at tjene fx 2 kr. på hvert stykke, og i så fald skal hvert stykke koste 7 kr.

Måske skal man være opmærksom på, at man skal have mange byttepenge, for hvad nu, hvis der er mange, der betaler med tikroner eller tyvekroner?

Hvor mange penge har de solgt for?

Hvis de har skåret kagerne op, så der er 20 stykker i hver kage, og de har taget 7 kr. pr kagestykke, har de solgt for $40 \times 7 = 280$ kr. Dette beløb kan fordeles på sedler og mønter, fx fire 50-kronesedler og fire tyvekroner, men det er nok mere sandsynligt, at der er en masse mønter.

Hvad har de tjent?

Hvis vi tager udgangspunkt i ovenstående tal, har de tjent 40 kr. på hver bradepande med kage. Altså 80 kr. i alt plus de 28 kr., vi rundede op fra, dvs. i alt 108 kr.

Følg os på

ACTIVE FLOOR
Jump 'n' Learn

Evaluering

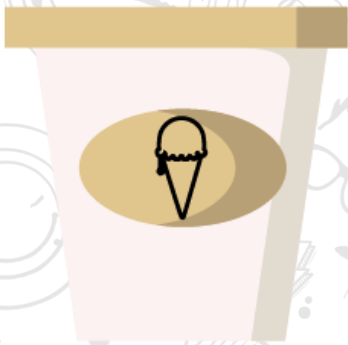
Spil spillet *Tal om penge* sammen i klassen.

Følg os på

ACTIVE FLOOR
Jump 'n' Learn

Følg os på

ACTIVE FLOOR
Jump 'n' Learn

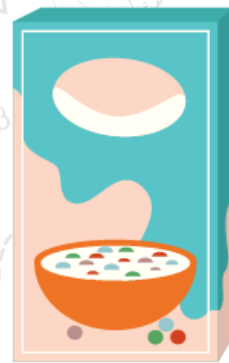
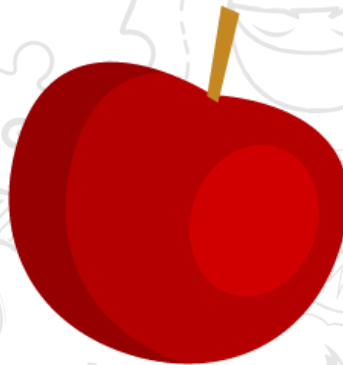
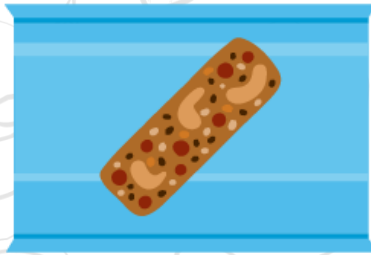

Følg os på

ACTIVE FLOOR
Jump 'n' Learn

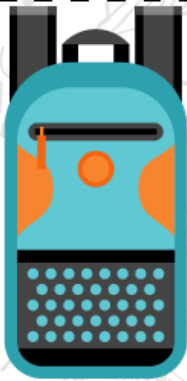
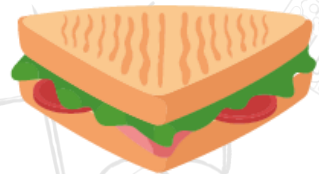

Følg os på

ACTIVE FLOOR
Jump 'n' Learn

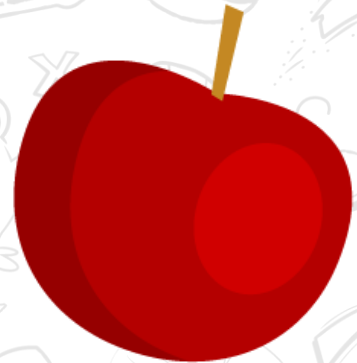
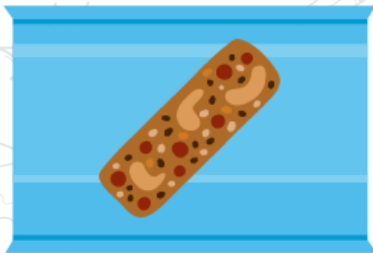
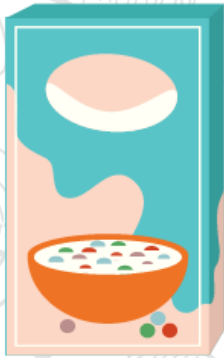
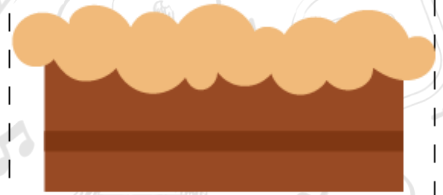

Følg os på

ACTIVE FLOOR
Jump 'n' Learn

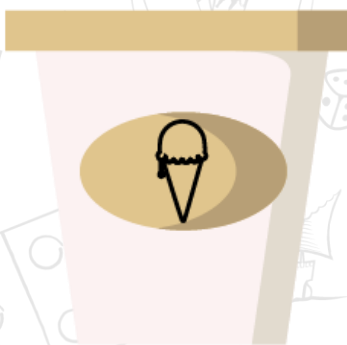
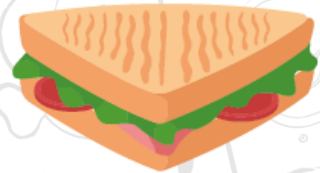

Følg os på

ACTIVE FLOOR
Jump 'n' Learn

Følg os på

ACTIVE FLOOR
Jump 'n' Learn

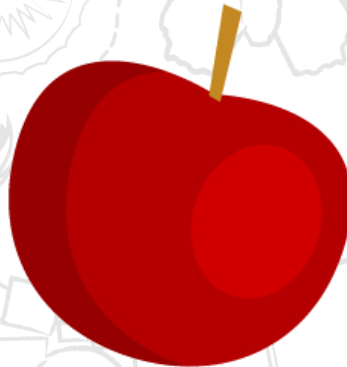
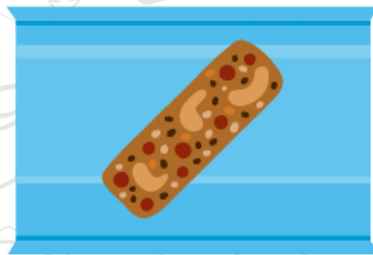
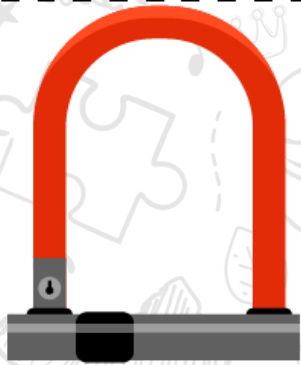

Følg os på

ACTIVE FLOOR
Jump 'n' Learn

Følg os på

